

Српска 5, 78 000 БањаЛука,
Тел/факс: +387 51 432 750, <https://kucaljudskihprava.org/>

Banjaluka, 17.10.2024.

Sažetak presude Okružnog suda u Banjaluci u korist Transparency International u BiH
- ključni aspekti -

Pripremio: Filip Novaković

Presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj: 11 0 U 036609 24 U od 10.10.2024. godine, u upravnom sporu po tužni *Transparency International*-a u Bosni i Hercegovini (TI BiH) protiv Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske, u predmetu pristupa informacijama, istakla nekoliko ključnih nepravilnosti koje su dovele do odluke u korist TI BiH. Ove nezakonite radnje proizašle su iz proceduralnih povreda, nepoštovanja zakonskih obaveza, zanemarivanja principa transparentnosti i pravičnog postupka, te zloupotrebe administrativnih ovlaštenja. Nalazi suda pružaju detaljan prikaz načina na koji su radnje Generalnog sekretarijata povrijedilo i materijalne i proceduralne pravne standarde, što je u konačnici rezultiralo presudom protiv ovog organa.

TI BiH je uputio tužbi pomenutom sudu radi osporavanja akta Generalnog sekretarijata kojim se utvrđuje izuzetak od objavljivanja zapisnika sa 62. sjednice Vlade Republike Srpske održane 21.03.2024. godine, kao i zapisnika sa 7. i 8. telefonske sjednice održanih 23.03.2024. godine i 28.03.2024. godine u cilju procesa donošenja odluka Vlade Republike Srpske, kao javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane zaposlenog lica u javnom organu ili svakog lica koje vrši aktivnosti za ili u ime javnog organa. Generalni sekretarijat je do spornog zaključka došao, odnosno odlučio da se radi o izuzetku od omogućavanja pristupa traženim informacijama, nakon „provedenog testa javnog interesa“, u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama.

U konkretnom slučaju, sud je zaključio da je akt Generalnog sekretarijata nije pravilan i zakonit, odnosno da, prema ocjeni suda, Generalni sekretarijat rješavajući po zahtjevu za pristup informacijama TI BiH nije pravilno primijenio Zakon o slobodi pristupa informacijama. Sud je stajališta da Zakon o slobodi pristupa informacijama, kao *lex specialis*, osigurava dvostепенost, te da Generalni sekretarijat nije imao pravo isključivanja žalbe na prvostепену odluku po zahtjevu za pristup informacijama. Činjenica da je Generalni sekretarijat žalbu TI BiH prosljedio

Српска 5, 78 000 БањаЛука,
Тел/факс: +387 51 432 750, <https://kucaljudskihprava.org/>

Ombudsmenina Bosne i Hercegovine nije od uticaja na drugačije odlučivanje, s obzirom da Zakon o slobodi pristupa informacijama, kao posebni zakon, osigurava dvojni pravnu zaštitu – žalbu na drugostepenom organu na odluku prvostepenog organa i posebnu žalbu Ombudsmenima Bosne i Hercegovine na povredu prava.

Generalni sekretarijat je osporenim aktom utvrdio izuzetak od objavljivanja informacija navodeći zakonski osnov za takvo postupanje. Međutim, osporeni akt, osim što je istim utvrđen izuzetak od objavljivanja traženih informacija i naveden zakonski osnov za status izuzeća, ne sadrži razloge koji su bili odlučujući za takvo utvrđenje od strane Generalnog sekretarijata. Istina, Generalni sekretarijat je naveo određene razloge za takvo tvrđenje (više njih), ali ti razlozi ne mogu nadomjestiti nedostatke osporenog akta, koji ne sadrži obrazloženje propisano Zakonom o opštem upravnom postupku. Iz tog razloga, sud je zaključio da je preuranjen zaključak Generalnog sekretarijata da tražene informacije nisu od javnog interesa.

Dakle, ova presuda protiv Generalnog sekretarijata govori nekoliko ozbiljnih povreda koje su u konačnici dovele do odluke suda da akt Generalnog sekretarijata poništi. Ovaj je organ počinio više proceduralnih povreda, uključujući neadekvatno obavještanje i transparentnost, zanemarivanje pravičnog postupka i neuspjeh u sastavljanju potpunog administrativnog spisa, te provođenja testa javnog interesa.

Pored toga, Generalni sekretarijat je zloupotrijebio svoja diskreciona ovlaštenja donošenjem proizvoljnih odluka koje nisu bile zasnovane na zakonu, pokazujući nepoštovanje principa zakonitosti. Također, Generalni sekretarijat nije ispoštovao proceduralne rokove propisane zakonom, što je dovelo do nepotrebnih odgađanja u administrativnom procesu.

Ove nezakonite radnje, u cjelini, doprinijele su odluci suda da presudi protiv Generalnog sekretarijata. Presuda služi kao podsjetnik na važnost pridržavanja procesnih pravila, poštovanja principa transparentnosti i pravičnosti, te korištenja diskrecionih ovlaštenja unutar zakonskih okvira. Slučaj ističe potrebu da administrativna tijela djeluju pažljivo, transparentno i zakonito, i na taj način osiguravajući da njihove radnje budu utemeljene na pravu, ali i da poštuju prava onih na koje njihove odluke utiču.